

בבית המשפט העליון

בש"פ 7957/18

לפני: כבוד השופט ג' קרא

העורר: פלוני

נ ג ד

המשיבה: מדינת ישראל

ערר על החלטת בית המשפט המחוזי מרכז-לוד בתיק מ"ת
30561-06-18 מיום 29.10.2018 שניתנה על ידי כבי השופטת
נאוה בכור

תאריך הישיבה: ה' בכסלו התשע"ט (13.11.2018)

בשם העורר: עו"ד יפית וייסבוך

בשם המשיבה: עו"ד דפנה שמול

החלטה

ערר לפי סעיף 53 לחוק סדר הדין הפלילי (סמכויות אכיפה – מעצרים),
התשנ"ו-1996 (להלן: חוק המעצרים) המופנה נגד החלטתו של בית המשפט המחוזי
מרכז-לוד (כב' השופטת נ' בכור) מיום 29.10.2018 במ"ת 30561-06-18, בגדרה הורה
בית המשפט על מעצרו של העורר עד לתום ההליכים המשפטיים בעניינו.

רקע

1. ביום 13.6.2018 הוגש נגד העורר כתב אישום המייחס לו ריבוי עבירות של
אינוס במשפחה לפי סעיף 351(א) בנסיבות סעיף 345(א)(1)+(3) לחוק העונשין,
התשל"ז-1977 (להלן: חוק העונשין) ומעשי סדום במשפחה, עבירות לפי סעיף 351(א)
בנסיבות סעיף 347(ב) וסעיף 345(א)(1)+(3) לחוק העונשין.

2. על פי המתואר בכתב האישום, בתקופה הרלוונטית לכתב האישום היה העורר נשוי לאימה של א.ש, קטינה ילידת 2003 (להלן ובהתאמה: האם ו-המתלוננת), והשלושה התגוררו יחדיו. כמו כן, לאם ולעורר ישנו בן משותף. בחודש ינואר 2016, בעוד שהעורר, המתלוננת ואימה התגוררו באוקראינה, החל העורר לגעת באזורי גופה המוצנעים של המתלוננת, ובהמשך, החל מחודש אפריל 2016, ביצע בה מעשים מיניים נוספים הכוללים בעילות ומעשי סדום. העורר המשיך לבצע במתלוננת את המעשים המיניים גם לאחר שעלו ארצה ועד לחודש נובמבר 2017, בתדירות של כפעם בשבועיים ובתקופת הקיץ כפעמיים בשבוע, הכל כמפורט בכתב האישום. מעת לעת התרה העורר במתלוננת לבל תספר לאיש על המעשים שביצע בה ואמר לה כי אם תספר אימה תשלח לכלא, אחיה ישלח לבית יתומים ומכריה ובני משפחתה ישנאו אותה. כמו כן, בתקופה הרלוונטית לכתב האישום וכחלק ממעשיו המתוארים, רכש העורר למתלוננת על פי בקשתה תכשיטים ומכשירים אלקטרוניים רבים.

3. בד בבד עם הגשת כתב האישום, הגישה המשיבה בקשה למעצרו של העורר עד לתום ההליכים נגדו. ביום 29.7.2018 הסכימה ב"כ העורר דאז לקיומן של ראיות לכאורה והעורר הופנה לשירות המבחן לצורך בחינת אפשרות לשחררו לחלופת מעצר. בעניינו של העורר הוגשו שלושה תסקירים, בגדרם לא בא שירות המבחן בהמלצה לשחררו ממעצר, אף לא בדרך של מעצר בפיקוח אלקטרוני.

4. ביום 29.10.2018 הורה בית המשפט קמא על מעצרו של העורר עד לתום ההליכים המשפטיים נגדו. בית המשפט נימק את החלטתו בכך שהעבירות שמיוחסות לעורר מקימות מסוכנות ברורה למתלוננת בפרט, ולציבור הקטינות בכלל, בהתאם לסעיף 21(א)(1)(ב) לחוק המעצרים. בית המשפט עמד על התסקירים שהוגשו והתרשמותו של שירות המבחן לפיה אין ביכולתם של המפקחים המוצעים לספק פיקוח הדוק והרמטי שימנע פגיעה במתלוננת. בשל כך, לא מצא בית המשפט לסטות מהמלצתו השלילית של שירות המבחן ולהורות של המשך מעצרו של העורר בפיקוח אלקטרוני. בנוסף נמצא כי קיים חשש לשיבוש הליכי משפט נוכח דברי אימה של המתלוננת שהעורר ניסה להפעיל לחץ עליה ועל המתלוננת שלא להעיד נגדו, וכן נקבע כי קיים חשש להימלטות מהדין היות והעורר אזרח אמריקאי ובעל מרכז חיים שאינו מבוטל בארה"ב. עוד ציין בית המשפט כי לא מצא לתת משקל של ממש לטענות העורר בדבר השיהוי שבהגשת התלונה נגדו, וכי אלו תתבררנה במהלך ההליך העיקרי.

5. בעררו טען העורר כי שגה בית המשפט בכך שדחה את טענותיו לעניין חולשה בחומר הראיות, המתבטאת בכך שאימה של המתלוננת, עמה הוא מנהל הליך גירושין והיא אף התלוננה שנהג כלפיה באלימות, דיווחה על הפגיעה המינית בבתה רק בחלוף מספר חודשים מאז גילתה על המעשים. זאת, כשבמשך כל אותה התקופה האם המשיכה להתגורר עם העורר ולנהל עמו מערכת יחסים זוגית. לטענתו של העורר, ישנן אינדיקציות בחומרי החקירה לכך שהופעל על המתלוננת לחץ להתלונן נגדו ולכך שבניגוד לאמור בתסקיר שירות המבחן המתלוננת לא חוששת מפניו ואף ביקשה שיחזור לגור בבית. העורר הלין על כך ששירות המבחן העריך את מצבה של המתלוננת על סמך דברי אימה, לה אינטרס בהותרת העורר במעצר, ולא פגש במתלוננת למרות החלטה שיפוטית המורה לעשות כן. עוד טען העורר כי שירות המבחן פסל את המפקחים המוצעים ללא הצדקה. לשיטתו, שגה בית המשפט קמא משלא הפעיל ביקורת שיפוטית על המלצת התסקיר, בחן את חומר הראיות וחקר בעצמו את המפקחים המוצעים.

העורר טען כי טעה בית המשפט קמא בקביעתו כי אין לשחרר את העורר משום היותו מסוכן לציבור הקטינות בכללותו. העורר הדגיש כי הוא נעדר עבר פלילי וכי המעשים המיוחסים לו נעשו כלפי מתלוננת ספציפית, שתלונתה הוגשה בעקבות לחץ והיא רווית סתירות. כמו כן נטען כי מסוכנותו של העורר כלפי המתלוננת פוחתת במידה ניכרת ומצדיקה את שחרורו ממעצר היות וגם לשיטתה המעשים הופסקו בחודש אוקטובר 2017; המתלוננת ואימה המשיכו להתגורר עם העורר חודשים לאחר מכן; והיא לא הביעה חשש מפני העורר.

לעניין עילות המעצר הנוספות טען העורר כי ניתן לאיין את החשש מהימלטות באמצעות הפקדת דרכונו הזרים; כי לא הפר את צו עיכוב היציאה מהארץ שניתן נגדו ביודעין, ונסיעותיו לארצות הברית וחזרתו ארצה מלמדות כי אין בכוונתו להימלט; כי לא הפר את צו ההרחקה נגד אימה של המתלוננת; וכי אין אינדיקציות לחשש מפני שיבוש הליכים.

עוד ציין העורר כי טרם נקבע מועד לשמיעת הוכחות מאחר שטרם נמסרו להגנה כלל חומרי החקירה. על כן, מכלול הנסיבות מצדיק לשיטתו סטייה מהמלצת שירות המבחן כך שיש להורות על מעצרו בדרך של פיקוח אלקטרוני.

6. המשיבה מנגד טענה כי החלטתו של בית המשפט קמא מאוזנת וראויה בנסיבות המקרה. בתמצית, נטען כי העורר הסכים לקיומן של ראיות לכאורה ופרט למסוכנות הנלמדת מהמעשים המיוחסים לו ומהסלמתם, קיים חשש להשפעה משמעותית מצד העורר על המתלוננת ואימה באמצעות לחץ כלכלי ורגשי. שירות המבחן מצא כי המפקחים אינם מודעים לסיכונים האפשריים ואינם מאיינים את מסוכנותו של העורר בהינתן מכלול העילות והנסיבות. בשל כל אלה, יש להורות לשיטתה על דחיית הערר.

דיון והכרעה

7. לאחר שמיעת טענות הצדדים ועיון בחומר הראיות שהונח לפניי, נחה דעתי כי דין הערר להידחות.

8. ראשית יצוין כי העורר הסכים לקיומן של ראיות לכאורה, ואף בהינתן הטענות לחולשה בראיות ולשיהוי בהגשת התלונה נגדו, איני סבור כי יש בהן כדי להביא לשחרורו ממעצר, ומובן כי אלו יבחנו ויתבררו במהלך ההליך העיקרי. שנית, כפי שפרטה המשיבה בטיעוניה וכעולה מהחלטתו של בית המשפט קמא, בענייניו של העורר מתקיימות עילות מעצר שונות המצדיקות, כשלעצמן ובהצטברותן, את מעצרו עד לתום ההליכים. מסוכנותו של העורר נלמדת מהעבירות המיוחסות לו, עבירות שבוצעו לכאורה לאורך תקופה ממושכת ותוך ניצול אמונה ותמימותה של המתלוננת, קטינה בת משפחתו, שהייתה בת 12-14 שנים בעת ביצוע המעשים. על אף הטענה כי המעשים נפסקו מזה זמן רב וכי המתלוננת לא הביעה חשש מהעורר, ספק אם ניתן לומר כי מסוכנותו למתלוננת פחתה במידה ניכרת, בהתחשב בכך שהעורר שהה מאז מחוץ לארץ פרקי זמן ממושכים ולפני שנעצר ניהל עם המתלוננת ואימה קשר באמצעות מסרונים. בהקשר זה, מצאתי כי יש ממש בטענת המשיבה שהעורר הפעיל לחץ על המתלוננת ואימה, טענה המגובה בחומר הראיות ובהתכתבויות שנערכו בין העורר, המתלוננת ואימה. דומה כי המתלוננת ואימה היו נתונות להשפעה של העורר וללחץ כלכלי ורגשי מצדו, שבא לידי ביטוי, בין היתר, בהתייחסויות לעתידו של בנם המשותף של האם והעורר ולמעמדה של האם בישראל. דומה כי בין השלושה מערכת יחסים מורכבת, וכל אלו מקימים חשש לשיבוש הליכי משפט. כך עולה גם מדברי האם לשירות המבחן (ולא נעלמה מעיני הטענה כי התסקירים נערכו מבלי שנשמעה באופן ישיר עמדת המתלוננת).

9. ועוד באשר לתסקירי שירות המבחן, שירות המבחן מצא כי מצבו של העורר מחייב פיקוח אנושי רציני המודע לסיכון בקשר של העורר עם האם, פיקוח שביכולתו למנוע כל קשר ישיר או עקיף בין העורר למתלוננת. שירות המבחן העריך כי המפקחים המוצעים מתקשים להכיר בפוטנציאל הפגיעה של העורר, שמתקשה לשמור על גבולות מול האם למרות הסנקציות שהושתו עליו, ולא ברור אם יצליח להתמודד עם תנאי ההרחקה ואיסור יציאה מכתובת המעצר בעיתוי הנוכחי. בנסיבות אלה, לא נמצא כי מעצר בפיקוח אלקטרוני מתאים לרמת הסיכון הנשקפת מהעורר. יוזכר כי בית המשפט אינו מחויב להישמע להמלצת שירות המבחן, אך על מנת לסטות מהמלצה שלילית שניתנה נדרש כי ימצאו נימוקים כבדי משקל (בש"פ 240/11 פלוני נ' מדינת ישראל, בפסקה 6 (16.1.2011); בש"פ 3081/15 מדינת ישראל נ' רגבי, בפסקה 8 (7.5.2015); בש"פ 4289/18 טיאד נ' מדינת ישראל, בפסקה 21 (17.6.2018)). לא כך בעניינו, ולא מצאתי כי טענות העורר מצדיקות סטייה מהמלצתו השלילית של שירות המבחן. לכך מצטרף החשש הקיים מפני הימלטותו של העורר, בהיותו אזרח אמריקאי, ולו משפחה ומרכז חיים בארצות הברית. הרושם המתקבל הוא כי בשלב הנוכחי לא נמצאה חלופת מעצר מאיינת סיכון, ובדין הורה בית המשפט קמא על מעצרו של העורר עד לתום ההליכים.

10. סוף דבר, הערר נדחה.

ניתנה היום, י"ז בכסלו התשע"ט (25.11.2018).

ש ו פ ט